

Oglas, pripisana itd. lakaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. šalju se napunjenom ili polupunom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko list na vrijeme ne primi, oca to javi odpravničvu p. otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 247/96.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga svo poljvari“. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju u nerankirani ne primaju.
Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu 5 K za seljake, K 2-50 na pol godinu.
Izvan carevine više poštarina. Plaća i utičaje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h., ako stali 20 h., koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Giubia br. 1), kamoneka se naslovljuju sva pisma i preplate.

Odgovorni urednik i izdavalac Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, d. kat.).

XIII. glavna godišnja skupština

Družba sv. Cirila i Metoda za Istru.
(Nastavak)

Iza toga zadobi riječ načelnik občine Volosko-Opatija g. dr. Stanger, da u ime občine pozdravi skupštinare. Dva čuvstva koja stoje u diametralnoj opreci napunjuju mu dušu. Rad prisustvuje ovakvoj društvenoj skupštini. Veseli ga, što se sastajemo, a žali, što se moramo sastati. Glavna je svrha družbe ustrajati škole, učestvovati našu narodnost i učestvovati naš jezik. Za sve to imala bi da se brine država, ali ona toga ne čini. Za nas kao da ne vrijedi zakon, pa zato mora da družba ispuni, što država propušta. Mi vršimo sve dužnosti spram državi, plaćamo ogromne poreze, te povrh toga moramo da sami uzdržavamo na školama našu djecu, da nam je ne odnarede. Mi samo branimo svoje od tuđe navale, te moramo imati više volje, ljubavi i ustrajnosti. Osobito ga veseli, što može reći, da je ovo 13. gl. skupština družbe, znak, da ona liepo napreduje.

Zahvaljuje gg. što su zaključili, da drže skupštinu u Voloskom i želi, da bi naskoro držali ovdje i drugu takovu skupštinu.

Kad se je slegla bura oduševljenja, kojom su bile popraćene ove liepe riječi omiljeloga gosp. načelnika, g. predsjednik podijeli rieč zastupniku kluba Cirilo-Metodskih zidara, g. dru Milanu Ogrižoviću, koji u nekoliko liepih poteza očerta rad i svrhu kluba, koji ga je ovamo poslao. Spominje i proizvode, što ih je klub postavio u promet, ističe, kako će klub izdati početkom rujna o. g. svoj koledar od kojega će družbi zapasti kojih 5000 K. Na koncu pozdravlja u ime kluba družbu i današnje skupštinare, što je skupština primila s velikim odobravanjem.

Na to ustane g. dr. Dinko Trinajstić i predlaže, da se preko druge točke dnevnoga reda: „Čitanje zapisnika prošle gl. skupštine“ predje na dnevni red, pošto je taj zapisnik priobćen u „Izveštaju“, koji su skupštinari za cieto primili i pročitali. (Prima se).

Prelazez na III. točku dnevnoga reda, g. predsjednik pozove družbinog tajnika, g. Viktora Cara Emına, da pročita svoja tajniško izvješće.

To izvješće glasi:

Slavna skupštino!

Flemenito i ponosno stablo, kojemu se klica zametnula u našoj liepoj zemlji i korjenje proteglo u sva hrvatska srca, svakom se godinom razgranjuje u nove grane i ogranke. I sve te nove grane i ogranke prepliću se sa starima u sve to veću krošnju, a razdragana narodna duša gleda s udivljenjem kako se pod blagim i očinskim krovom narodnoga stabla okuplja sve to već broj malenih izbaštijenika. A ti maleni izbaštijenici dižu svoje začudjene oči u vis. k veličnom vijencu, otkud se na njihove glavice rune neko novo, nikad ne vičeno zlatno vijeće. Raskošno se šire mlade grudi i voljko upijaju miloduh miris, što se iz-

vija iz toga cvijeca, u kome se poput rosne kapijice sakrila ljubav i dobrota rodne duše. Raskošno se šire mlade grudi; snažnije šeraju mladu krv dok se mlada srca sama o sebi otvaraju svėsilno domovinskom zanosu.

To bi eto nekuda bila slika naše družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru, za koju i minula upravna godina znaši korak naprijed. Stablo je zadobilo novih grana, svijetli je krov ponarastao a ponarastao je i broj onih, koji pod njime traže zaštitu i blagoslova.

Na meni je časna gospodo, da Vam u nekoliko poteza očrtam uspjeh što ga je naša družba imala u minulou upravnoj godini.

Započelo se pod dosta nepovoljnim uspicijima. Obačun za god. 1904. zaključen je s manjkom od 25,925 kruna i tako je družba dospjela u položaj, koji bi, da je dulje potrajao bi mogao ugroziti i njezin opstanak. Evo kakav bijaše taj položaj: Ovamo gotovo iscrpljene glavnice, tamo pako 23 učiteljske sile, koje je trebalo plaćati te četiri zgrade — s nekoliko dogradnja, koje je trebalo privesti kraju. Budućnost se je prikazivala nejasna i neutješljiva. Ravnateljstvu se je neprestano nametalo pitanje: Hoće li družba dospjeti opet u stanje, da uzmogne udovoljiti svojim obvezama?

Odgovor na to pitanje otečavala je okolnost, što je družba za pokrće većine svojih izdataka upućena na dobrovoljne prilose. Prema tomu je njeni život u glavnome ovisan o slučajevima, koji se predviđjeti ne mogu i ne dađu. Drugim riječima bismo mogli reći, da je to život »od danas do sutra«, onako — »na sreću«. Od tada i ona duboka zabrinutost našega Ravnateljstva, zabrinutost, koja nas je podržavala u nekoj mučnoj izravici prvatri, četirmjesečalanjske godine. U tim teškim časovima upoznalo je naše Ravnateljstvo kao nikad do tada svu znamenitost sigurnih vrela, iz kojih bi trebalo, da naša družba crpi svoje stalne prilode, na koje bi u svako doba mogla sa izvjesnošću da računa.

Potreba se je tih stalnih vrela uvidjela već pri samom osnutku družbe. Glavno takovo vrelo imale su da budu u prvom redu družbine podružnice.

Još su nam i danas u svježoj uspomeni žarke i zanosne riječi, kojima je naš nezaboravni prvi predsjednik i družbin pokrovitelj blagopokojni dr. Dinko Vitezić (Slava mu!) popraćivao osnivanje družbinih podružnica. Velike su bile nađe, što ih je Slavni Starac polagao u ta društva: »To su žile dovodnice, govorio je on s dubokim uvjerenjem, one će organizmu naše družbe podati svu potrebnu životnu snagu.«

Medjutim ta se je prelijepa nada našega pokrojnoga pokrovitelja tek djelomično ispunila. Krivo je tomu u jednu ruku sporo osnivanje podružnica, a u drugu, uz nekoliko čarne iznimke, trajalo ili nikakovo unapređivanje istih. Nije dakle čudo, što naša družba nije u početku prošle upravne godine mogla da s nikakvom stalnošću računa na taj izvor

svojih prihoda. A strah me je, da ne će moći računati na nj još koje vrijeme, premda se — a to konstatujem s osobitim zadovoljstvom — u novije vrijeme i u tom pogledu opaža nekakav preokret na bolje.

Pred nama leže izvješća o prošlogodišnjem djelovanju raznih naših podružnica. Prva čast podružnici puljskoj. Stagnje imovine te naše velevrijedne podružnice iznašalo je koncem godine 1905. K 4228 02. Te su brojke same o sebi sjajna svjedočba uglednom odboru i vriednim članovima one podružnice. Ali taj uspjeh ne bi bio tako lijep i sjajan, da nije vrlom Odboru stajao uz bok faktor, na koji je naša družba računala već u prvom početku svoga djelovanja. Taj faktor — to je krasni spol — to su one dobre i krasne puljske Hrvatice, gospodje i gospodjice, koje su bile upravo neustrudive u sabiranju prinosa za podružnicu. Evo im dičnih imena: Gdje: Marija Mardešić, Justina Zuccon, Gjurin i Raner, te gdje: Stana, Marica i Jelica Laginja, Julka Jurkotić, Ema Kaudušer i Keršić (Zivjele!) Naveo sam im imena neka budu poticalom i drugim našim gospodjama i gospodjicama, da i one nastoje i to iz svih svojih sila oko napretka naših podružnica. Lijep primjer poštovna rada za družbu pružaju nam i ženske podružnice u Voloskom, Kastvu, Pazinu, Mošćenicama i Mihotićima. Nego ima i drugih podružnica, koje su se u prošloj godini istakle svojim liepim radom, tako ona u Spljetu, Komiži, Milni, Jelsi, Dubrovniku, Opatiji, Veprincu, u Lazama, Brestu, Zrenju itd. itd. U narednom broju družbinog »Vjesnika« bit će prikazano djelovanje i drugih podružnica, budu li do tada dostavile Ravnateljstvu svoja izvješća. Medjutim preporučamo uglednim odborima sveukupnih naših podružnica, neka što većma uznaštoje oko procvata povjerenih im društava, da time omoguću našoj družbi voditi rat protiv domaćih tmina i protiv tuđjih opakih namjera. Za vođenje rata i vojske potreban je pako ovo troje: Ponajprije novac, pa opet novac i još jednom novac. Na podružnicama je, da se u prvom redu za to brinu i da omoguću družbi, kako bi i nadalje nastavila i sretno dovršila boj, koji je tako časno započela.

A onda ne smetnimo s uma, da je misao o osnivanju družbinih podružnica potekla od začetnika naše družbe pokojnoga dra Dinka Vitezića, pa neka nam je uvijek na sreću to, da ćemo se njegovoj svetou uspomeni odužiti najliepše, budemo li i nadalje posvećivali što veću pažnju njegovim mezimicama — družbinim podružnicama!

Ponešto pouzdaniji izvor družbinih prihoda sačinjavaju proizvodi, što se nađone u prometu pod družbinom oznakom. Već same žigice donijele su lani neko 10.000 kruna dohodka. Taj iznos nadmašuje u velike svotu cjelokupnog prihoda svih naših podružnica. Tkogod je upućen u prilike naše družbe, lasno će razabrati

od kolike je važnosti ovo poduzeće za njezin život. Narod je to shvatio u prvi mah, on je zavolio družbine žigice, i danas su već rijetke one kuće a još i rjeđa ona mjesta, gdje se te žigice ne troše. Ne smažem riječi, kojima da to prvo naše poduzeće što toplije preporučim. Jedno napominjem: Tkogod troši družbine žigice neka znađe, da time doprinya ka mienčić k zgradi našeg budućeg, boljeg i liepšeg života!

Ovo posljednje neka vrijedi i za papiriće, što ih pod družbinom markom raspačava gosp. Stjepan Gamulin, trgovac u Jelsi. Od tih papirića imala je naša družba u prošlostou upravnoj godini oko jedne hiljade kruna prihoda. U posljednje vrijeme turila je neka strana tvrdka u promet papiriće sa slikom Sv. Cirila i Metoda, te s etiketom sličnom onoj, koja se nabodi na kutijama družbinih žigica. Nego poznavajuć rodojubilje i bistroumnost naših ljudi, uvjereni smo, da se ne će nitko dati zavesti od takovog pokušaja, već će naši vriedni pušaći i nadalje kupovati i trošiti jedino papirić, što ga izdaje gospodin Stjepan Gamulin u Jelsi.

Usljed obnovljena ugovora s I. jugoslovenskom tvornicom družbinih surogata u Ljubljani, u minulou je godini znatno poskoćio i prihod družbine cikorije. Evo i opet zgođe, da se obratimo dobromu srcu naših vriednih domaćica s toplom preporukom, neka bi u svoje domove uvele taj izvrstan kavin surogat, koji će družbi donijeti liepu pomoć, a njima, našim domaćicama zlatno zdravlje.

Manje uspjeha pokazuje prodaja »družbinih olovaka«. A ipak da je nešto više volje, dao bi se i otuda polučiti liep prihod. Neka su nam primjerom braća Česi, koji ne bi ni za živu glavu trošili drugih olovaka osim onih, što se raspacavaju u korist njihove školske Matice. Koliko ima u naša škola, ureda i poslovnica, u kojima se koče kojekakvi tuđinski Hardmuthi, dočim se družbinim olovkama ne vidi ni traga! A to ne bi smjelo biti. Pred družbinim olovkama imale bi u nas da izčeznu sve druge olovke.

Što sam rekò gledc olovaka vrijedi i za »Narodni biljeg«. I tu bi trebalo uzeti za primjer našu česku braću. Trebalo bi vidjeti, kako se u njih taj biljeg razprostranio, tako da nema među njim naprednim i rodojubilnim narodom gotovo nijednoga, koji ne bi svoja pisma, račune i druge poslovne sastavke kitio s narodnim biljegom. Kod nas pako unatoč neprestanom nagovaranju i zaklinjanju, još su uvijek rijetki oni rodojublji, koji se služe narodnim biljegom. A ipak kolike bi koristi imala družba kad bi listom sav narod prigrlilo taj naš jedini narodni biljeg! Kolika bi bila njezina snaga, kakav uspjeh njena rada, kad bi plaćanje toga dobrovoljnog narodnog poreza postalo općenito i redovito! Hrvati i Hrvatice! Iskažite još tu ljubav ovou našou liepoju Istri! Kupujte narodni biljeg, kitite s njime svoje bjele knjige, neka svijet vidi, koliko može i hoće Hrvat da učini za obranu svoga teritorija!

(Sliedi.)

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 11. juna 1906.

Pošto su se delegacije, austrijska i ugarsko-hrvatska, dne 9. juna sastale i konstituirale, bile su dne 10. juna, nedjelju, najprije ugarsko-hrvatska pak austrijska, primljene od Njegova Veličanstva u dvoru. Predsjednik jedne i druge delegacije je pozdravio Njegovo Veličanstvo i izrazio mu čuvstva odanosti i vjernosti. Njegovo Veličanstvo se je za ta čuvstva srdačno zahvalilo, i izreklo delegatima dobrodošlicu. U svom odnosnom *prestolnom govoru* izjavilo je Njegovo Veličanstvo, da su odnosi prema vanjskim državama sasama prijateljski. Izrazilo je svoje zgražanje nad atentatom proti španjolskomu kraljevskom paru. Savez sa njemačkim carstvom, sklopljen prije više od 25 godina da se je obnesao, a prijateljski odnosi pokazali su se i ovo zadnjih dana za boravka njemačkoga cara u Beču. Isto tako pouzdani odnošaji da su prema drugomu savezniku, kraljevini Italiji, s kojom da se nalazimo obzirno na dodirne stvari u radostnom sporazumku. Sporazum, sklopljen sa prijateljskim ruskim carstvom, postoji i dalje i donesao je dobrih plodova. Njegovo Veličanstvo se raduje što je prestao rat između Ruske i Japana. Konferenca u Algevirasu preprečila je razne zapletaje. Vanjska politika monarhije ić će i nadalje za tim da se uzdrži mir u Evropi i jmenito u monarhiji samoj.

Za nabavu oružja i vojnoga materijala, i zabrznu izgradnju brodova, treba novaca.

U okupacionom predjelu opaža se stalan napredak. Željeznička pruga, koja spaja Sarajevo sa srbskom i turskom medjom je gotova i otvorena se 1. jula.

Kako obično držao je car i kralj posle prestolnoga govora cerele, to jest išao je od delegata do delegata te sa svakim stogod progovorio. Znamenito je što je rekao dru Kramaru glede izborne osnove. Rekao je najme: Izborna preosnova mora se provesti; na temelju stare nesmiije se već birati.

Vriedno je spomena također, da je rekao delegatu Biankinu, da će se željeznični spoj sa Dalmacijom stalno napraviti. O našem istarskom delegatu — Talijanu nejavlja se što je s njim car-kralj govorio.

Od zastupnika Spintića i drugova bio je podan sljedeći prešni predlog:

Dne 19. maja bile su porezne občine Zamet, Srdoći, Hosti, Blažići, Marčelji, Sarsoni, Brnasi i Sroki tučom jako zadžete. Loze su tako oštećene, da neće roditi nesamo ljetos nego nit buduće godine. Poljski proizvodi su skoro posve uništeni. Čak i trava kao i voćke i šumska stabla jako su oštećena.

Cielokupna šteta u poreznih občinah Zamet, Srdoći, Hosti, Blažići, Marčelji i Sarsoni, neracunajuć štete u poreznih občinah Bernasi i Sroki, gdje se još nije ustanovilo štete, procijenjen je uredovno na 74.000 kruna.

Uzme li se u obzir siromaštvo pučanstva u obće, to je rečena svota od 74.000 K za 4.700 stanovnika dotičnih 6 poreznih občina ogromna, i kliče za izdašnom i brzom pomoći. S toga postavljaju potpisani predlog:

Visoka kuća nek blagoizvolji odlučiti: Poziva se c. k. vladu, da dade izdašnu i brzu podporu poreznim občinam Zamet, Srdoći, Hosti, Blažići, Marčelji, Sarsoni, Brnasi i Sroki, u mjestnoj obćini Kastav, politički kotar Volosko, koje bijahu jako zadžete od tuće.

U formalnom obziru se predlaže, da se predloženi predlog razpravi po svih kratkih predviđenih u § 24. poslovnoga reda, i da se doznači odboru za podporu u nevelji.

Beč, 7. juna 1906.

Beč, 12. juna 1906.

Već petak dne 8. tek. počelo se je a danas se nadaljuje, i još će stalno proći više sjednica sa razpravom o obrtnoj noveli. Njom se hoće da omedjaši pravo na tjeranje obrta onim koji neizjaju sposobnosti za to, i daje veće moći obrtnim društvom. Sposobnostne dokaze moć će se zahtjevati tek poslie 5 godina, a i onda će ovisiti od političkih oblasti da li se usposobljenje zahtjeva ili ne. Obrtne zadruge imati će po novom zakonu pravo utoka.

Beč, 17. juna 1906.

U sjednicah zastupničke kuće sriedu, petak i subotu razpravljala se je i nadalje obrtna preosnova. Ta se za prava toliko vuče da se je boje i oni koji su njoj iskreni zagovornici i koji bi ju htjeli popraviti.

Početak sjednice od petka postavio je zastupnik Kathrein prešan predlog, da se privremeni proračun za drugu polovicu godine u razpravu uzme. Mi, reče, nesmjemo dozvoliti da vlada sama razpolaze novcem državljana.

Došli smo kako se vidi do toga da, nesamo da se nerazpravlja redoviti proračun, nego valja se boriti i za to da se provizorij razpravi.

Rusin Romančuk je proti prešnosti poglavilo radi broja mandata i razdiobe kotara u Galiciji u izbornoj preosnovi, radi čega, veli, uzburili će se rusinski narod.

Ministar-predsjednik Beck preporuča prešnost i izjavlja, da vlada neće smatrati izrazom povjerenja ili nepovjerenja glasovanje za ili proti prešnosti. Ministar financija Korytowski preporuča također prešnost predloga.

Radikalni Čeh Sobotka izjavlja se žestoko proti prešnosti i proti provizoriju, iztičući da Česi nemogu dozvoliti da njihovi novci idu u ruke vlada koje neizjaju Čehom onoga što trebaju za svoj razvoj i na što imaju pravo. Za govora kliče se da 400.000 bečkih Čeha nejma jedne svoje škole, premda su upravne oblasti razsudile da je češki jezik u Dolnoj Austriji, dakle i u Beču, zemaljski jezik. Hrvat Perić se tuži na zaposlavu Dalmacije i krivi pri tom izričito Ugarsku (!). Zagovara da se sve izpite položene na zagrebačkoj univerziti izjednači izpitom položenim u Cislajtaniji.

Hrvat Borčić izjavlja u ime onih koji su potpisali Riečku resoluciju da će glasovati proti provizoriju, i to s razloga, što je nova vlada napovjedala ostru borbu proti Ugarskoj i s njom svazanom Hrvatskoj. Nad Hrvatskom sijati će sunce tek onda ako njoj bude sijalo hrvatsko sunce.

Slovenec dr. Šusteršič izjavlja u ime „slovenske svezce“ da će ona glasovati za prešnost predloga, ne za volju vlade, nego za to da se proračun, makar i provizoran, parlamentarno razpravi.

To isto ili slično čine dr. Stransky u ime Mladočeha, Abrahamović u ime Poljskoga kola, Steiner u ime kršćanskih socijata, Chiari u ime njemačke pučke stranke. Prešnost bje prihvaćena i predlog dan u razpravu proračunskom odboru.

U proračunskom odboru zastupničke kuće razpravljalo se je sriedu o nacrtu vlade za lučke radnje u Trstu. O tom je izvjestio pododbor koji je radi te stvari u Trst pulovao i stvar na licu mjesta ispitaio. U odnosnom govoru je predsjednik toga pododбора bar. Morsey zašto napao na bivšega ministra-predsjednika Koerbera. Taj da je samovoljno, bez ministra trgovine, bez činovnika pomorske vlade, postupao, te je tako i tu prouzrokovao velike štete državi.

Ministar-predsjednik baron Beck pripoznaje pododboru trud. Istodobno odbija napadaje na Koerbera i čita njeko njegovo pismo tičuće se te stvari. Članovi pododбора Skene i Mastalka zagovaraju izvjestaj pododбора, i kažu da bi se mogao

porabiti zakon ob odgovornosti ministara. Dr. Fuchs izjavlja sa stanovšta kontrolne komisije za državne dugove, da je vlada Koerberova postupala protuzakonito. Novi ministar trgovine Foit izjavlja da u stvar nije još dovoljno upućen, da će stvar u kratko doba proučiti i svoju reći već u budući sjednici proračunskoga odbora.

Kučne sjednice drže se svaki dan od 11 s. pr. p. do poslie 4 po podne. U 5 sati sastao se je utrak, sriedu i petak odbor za izbornu preosnovu. Pošto još nisu na čistu sa mandatima ni kotari u Českoj i Galiciji, uzeo je odbor u pretres najprije Dalmaciju, pak Dolnju i Gornju Austriju i Solnograd te Štajersku.

Dalmacija se je razpravila prva, te je odnosna razprava zaokupila celu sjednicu. U razpravi bio je vladin predlog, predlog dra Ivčevića sporazumno sa drugimi zastupnici iz Dalmacije, i predlog dra Bartola.

Predlozi vladin i dra Ivčevića razlikuju se medju sobom o razdiobi kotara. Dočim su u vladinoj osnovi tri kotara u kojoj bi moglo biti žestoke borbe izmed Hrvata i Srba, predložio je dr. Ivčević dva kotara stalna za 2 Srba i 9 za Hrvate. K tomu je htjeo da se osjigura za Hrvate kotar Zadarški, pridav mu više stanovnika nego jih ima po vladinoj osnovi. Dr. Bartoli predlagao je za Dalmaciju 1 mandat više i taj nek bude tajjianski. Vladinu osnovu zagovarao je ministar unutarnjih poslova barun Bienerth. Dr. Ivčević je svoju najprije obzaložio pak branio proti prigovorom. Svoj predlog zagovarao je dr. Bartoli i podupro barun Malfatti. Nu bezuspješno. Za predlog dra Ivčevića glasovali su Slovenci, Česi, Poljaci Rusini, Njemci kršćansko socijalni i njemački katolici kao i oni od pučke stranke te socijalni demokrati, većina od preko dvie tretjine. Proti predlogu osim dvojice Talijana glasovao je Rumunji Onciul, njemački veleposjednici Bärnreuter i Stürgkh (uvjek naši dobri prijatelji!) jedan njemački liberal i dvojica Svenjemaca.

Talijani su na to kao na veliku krivicu bućili. Valjda u svojih dušah ni sami ne misle, da bi njih 15.000 u Dalmaciji, većinom raztrešenih, imali pravo na jedan zastupnički mandat.

U odborskoj sjednici od sriede razpravila se je osnova za Dolnju i Gornju Austriju te za Solnograd. Tu nebijase osobite razprave.

U sjednici od petka počela se je razprava o Štajerskoj, gdje je po prilici 900.000 Njemaca i 400.000 Slovenaca i gdje ima 22 mandata za Njemce a 6 za Slovence. Dakako da to može učiniti samo austrijska pravica. Njemec katolik Nagenhofler je predlagao da se gradovi što više izluče iz sela, i da se dade i Slovenecim jedan mandat više. Proti tomu govorili su Njemci Pommer i Waslian. Rekli su ujedno da se ni Koruškoj nesmie dati jednoga mandata više, a da se mora dati Njemcem u Kranjskoj jedan mandat. Razprava o tom predmetu je prekinuta, i prenešena na budući odborsku sjednicu.

Socijalni demokrati imali su danas nedjelju veliku skupštinu u gradskoj velikoj dvorani. Bilo jih je kakvih 25.000. Govorili su svi njihovih poglavice. Hoće da pospješe rješjenje izborne reforme.

Od 9. t. mj. dalje zasjedaju i delegacije. Medjutim drže sjednice samo odbori delegacije koji austrijske toli ugarsko-hrvatske.

U austrijskoj delegaciji u proračunskom odboru razpravljao se je proračun za c. i k. r. mornaricu. Koli izjavljatelj toli razni govornici izrazili su svoje simpatije za c. i k. mornaricu, koja je znamenita nesamo za obranu obala na jadranskom moru, nego i za trgovinu. Tu se je govorilo i o luci u Puli, i o zvezdarni, i o arsenalu: njegovih radnicah. Radnici kom da će se već u budućem proračunu povećati prihode za po prilici 20 po sto,

premda imaju i već sad bolje nego li drugi radnici.

Poslie svršene razprave o mornarici prešlo se je na razpravu o bosanskom kreditu gdje je izvjestitelj dr. Šusteršič. Osobito delegirac dr. Sylvester zagovarao je spoj željeznični sa Dalmacijom i direktan spoj sa Sarajevom. Podupirao ga je i dr. Lecher i nametnuo pitanje, što će biti s Bosnom i Hercegovinom glede tarifa, ako bude svaka pola imala svoj tarif. Dr. Kramar naglasio je nuždu da se urođu u Bosni i Hercegovini dade bar njeko zastupanje.

U proračunskom odboru ugarsko-hrvatske delegacije razpravljao se je redoviti proračun vojske. Magjarski delegati izjavljaju da neodstupaju od svojih poznatih zahtjeva u vojnih stvarih, da pak neće činiti neprilike vladi. Zadovoljavajuć se s ovim što je učinio osobito zajednički ministar rata Pitreich, hoće da malo po malo stiču ono što jih ide.

Vriedno je spomenuti da se na zahtjev ugarsko-hrvatske delegacije od petka više magjarska i hrvatska zastava na zgradi u kojoj zasjeda ta delegacija i kada zasjeda. Zastave to dođe su na Tjelovo iz Budapeste, a sljedeći dan bile su već izvješene.

Što je poznato hrvatska se je zastava vijala u Beču samo kod izložba u hrvatskih odjeljih, a sad se eto više i na zgradi gdje zasjeda zakonodavno tjelo.

Nek to pamte koji naši ljudi toli takodjer naši prijatelji. Ako se hrvatska zastava više u Beču, toliko više valja da se više u krajevih gdje Hrvati stanuju, takodjer u Istri.

Beč, 19. juna 1906.

Jutur od 2 po podne napried i danas od 12 napried razpravljalo se je u zastupničkoj kući obrtnu preinaku.

Danas obdržavao je proračunski odbor austrijske zastupničke kuće sjednicu, u kojoj je vitez Vuković govorio kao izvjesitelj pododбора koji ima razpitati pitanje lučkih radnja u Trstu. On žali naročito što vlada Beckova taj stvari, za koje ima pododbor pismenih dokaza.

U večer drži sjednicu odbor za izbornu preosnovu gdje je na dnevnom redu Štajerska, a ponekle u savezu s njom i Koruska i Kranjska.

Proračunski odbor austrijske delegacije razpravio je jutur izvjestaj ministra izvanjskih poslova i izrekao mu pouzdanje.

Danas razpravlja o vojnom ministarstvu. Tu je već govorio Poljak Kozlowski i zahtjevao njeka prava poljskomu jeziku u vojsci. Sjednica nije još svršila.

Proračunski odbor Ugarsko-hrvatske delegacije razpravio je izvjestaj ministra izvanjskih poslova Goluchovskoga. Ovomu nije dno nit pouzdanja nit nepouzdanja al naložio mu je koješta. Delegati, neodvjesnjaci kanili su Goluchovskoga jako napasti, al su jih od toga odvratili ministri, reć bi za cienu, da poslie nekoliko vremena Goluchovski prestane biti ministrom za izvanjske poslove.

Kod razprave o c. i k. mornarici govorio je također delegat Hrvat dr. Nikolić. Reklo se da ne razumiju hrvatski. Počeo je njemački. I tomu se je prigovaralo, jer njemački jezik nejma tu pravice. Ipak je predsjednik izjavio da može njemački govoriti.

Novino ne izvjestuju što i o čem je je govorio.

Politički pregled.

U Puli, dne 20. juna 1906.

Austro-Ugarska

Ministar željeznica dr. Derschatta boravio je ovih dana u Trstu, kamo se je dovezao po novoj željezničkoj pruzi, koju je imao da pregleda. Ministar se je izrazio najpovoljnije o novoj pruzi i o novom Nastavak u priloga.

kolodvoru državnih željeznica u Trstu. Kod ministra bio je u Trstu i slovenski prvak dr. Ribar u audienciji te mu pribio želje i zahtjeve tršćanskih Slovenaca obzirom na pravo slovenskog jezika na postajama uzduž pruga i na kolodvoru u Trstu. Ministar da je bio vrlo prijazan i da je obećao izpitati želje tršćanskih Slovenaca. Viditi ćemo da mala u koliko će ga ministar uražili te u svakom pogledu opravdane i temeljite želje.

U subotu razpravljalo se je u proračunskom odboru austrijske delegacije o proračunu ratnog mornarice. Većina govornika kod te razprave izjavila je svoje simpatije ratnoj mornarici.

U Hrvatskoj raspisani su naknadni izbori u Bjelovaru, Koprivnici, Glini, Sv. Ivanu Zabnom, Novom Mestu, Varaždinu i Valpovu. Svi će se ovi izbori obaviti dne 28. lipnja. U Bjelovaru nema designirani odjelni predstojnik g. Milan Rojc protukandidata, a isto tako u Glini urednik „Novog lista“ g. Fran Supilo. U Koprivnici kandiduje u ime udružene oporbe karlovački načelnik i odvjetnik dr. Ivan Banjavčić, a u ime Starčevićev stranke prava g. Marko Došen, trgovac u Gospiću. Za Novi Marof proglašena je kandidatura zagrebačkog odvjetnika g. dra Aleksandra Horvata (Starčevićanac), koji bar do sada nema protukandidata. U Varaždinu će biti dva kandidata „izvan stranaka“: sveuč. prof. g. dr. Fran Vrbanić, koga će podupirati hrv.-srb. koalicija, i sveuč. prof. g. dr. Iso Kršnjavi, koga će podupirati Starčevićeva stranka prava. I u Sv. Ivanu Zabnom borit će se dva kandidata: zag. odvjetnik g. dr. Lav Mazzura, kojega podupire koalicija, i gimn. prof. (kateheta) g. dr. Karlo Bošnjak, kojega kandiduje Starčevićeva stranka prava. U Valpovu se službeno kandiduje od udružene oporbe glavni urednik „Pokreta“ g. dr. Ivan Lorković, ali se je nenadano pojavila i kandidatura osječkoga odvjetnika g. dra Dragulina Neumana, koji također pripada koaliciji.

Bugarska.

U Varnu je dospio biskup Neofilos, ali ga bugarska vlada nije htjela službeno primiti s motivacijom što o arangementsu s ekumenskim patriarkom nije javljeno bugarskoj vladi.

Rusija.

Položaj u Rusiji opet se zaoštara u i dumii. U državnoj dumii odgovorio je prekjučer vrh. prokurator vojnih sudista, general Pavlov, na predlog o dokinuću smrtnih kazni: „Ministar predsjednik zamolio me je, a ratni mi je ministar naložio, da ovoj gospodi odgovorim“. Pavlov nije upotrebio riječi „državna дума“. Na dalje je rekao: „Dokle u našoj državi postoje zakoni, koji utvrđuju smrtnu kaznu, ona će se upotrebljavati. Vlada ne ima prava, da upliva na zaključke vrh. gubernatora, da dadu smrtnu kaznu obavljati ili osudjenike pomilovati“. Pavlov je uz najveću šutnju ostavio dvoranu, a zatim se je čula riječ: „uhojica!“

Italija.

Odvjetnik Pelegrin izdao je omašnu knjigu, u kojoj se iznose razlozi spora između Austro-Ugarske i Italije. Nikada ne može Italija dozvoliti, da sva druga obala Jadranskoga mora pripada jednoj vlasti. Srbija, Bugarska i Crnogora moraju se uvjeriti, da im je Italija prijatelj, a Albaniji mora se pružiti prilika, da se razvija u narodnom osvješćenju. Samo jaka Italija, može spriječiti austrijsku prevlast na Balkanu.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Sa učiteljske skupštine „Narodna Prosvjeta“. O skupštini koju je učiteljsko društvo „Narodna Prosvjeta“ držala u Pulj minulih duhovskih blagdana, nismo donesli izvještaj, jer taj je donio u dosta

obširnom izvadku ovdješnjih dnevnika „Omnibus“, koga čitaju sva gg. učitelji istog društva. Za naš list i „Omnibus“ bio je jedan te isti izvjestitelj, koji nije mogao za naš list sačiniti posebnij izvještaj već za broj lista skupštine, jer izvještaj nije bio još dovršen ni za „Omnibus“ u četvrtak, te je posljednji odlomak istoga bio u „Omnibus“ odstampan tek u petak.

Nemogavši pak prenieti u „Našu Slogu“ onaj izvještaj iz „Omnibusa“ radi obširnosti i tjesnog prostora u našem listu, izostao je tako i za drugi broj spomen o toj skupštini bez ikakvog posebnog razloga, kako bi tko god htio možda predbaciti našem listu. Naš izvjestitelj je za vrijeme skupštine sračuno i povjerljivo obćio sa više od gg. skupštinaru te se ugodno sjeća susretljivosti koju mu iskazao gospoda učitelji. Iz toga obćenja nije mogao a i nesmiye nitko zaključiti, da je „Naša Sloga“ možda navlaš s kojeg posebnog razloga propustila donieti takav izvještaj, jer tu nitki je bio nitki postojl kakav razlog, dok obratno stoji to, da dok se „Naša Sloga“ i „Omnibus“ nastoje popunjavati, smatrao je izvjestitelj u najboljoj namjeri dovoljnim da izadje u Omnibusu. U velike dakle griese oni, koji vide kakvu nasprotnost ili što drugo u ovom postupku, što molimo pak da se ovo blagohotno uvazi.

Urednik.

Lošinjski kotar:

Mal Lošinj, dne 17. VI. 1906.

Po cielom vasionom svijetu čine se što ljepše pripreme za dan Tjelovja; svagdje se kao natječu, gdje će dostojnije i veličajnije izpasli tjelovska procesija. Koje dakle čudo, ako se tako i kod nas mislilo i činilo! Kod nas, gdje je narod još neiskvaren, gdje si drži sv. vjeru kao najdragocjeniji amanet ostavljen mu od slavnih djedova. Dakako, da ima i kod nas onih, koji nastoje, kako bi narod ohladnio i pomalo odvrnuo se od crkve i njezinih poglavara. Htjeli bi drugoga provjetliti, a sami su zasjelpjeni i ne vide kraj zdravih očiju . . .

Već od par godina ne dozvoljava naše obćinsko poglavarstvo gradske glazbe za tjelovsku procesiju i Veliki petak, a to zato, jer su proti domaćem župniku veleuč. g. dru Kvirina Bonifadiću. Protivni su svemu, što je dobro i pošteno!

Premda se znalo, da „svemožni“ neće i opet dati glazbe, ipak ih se pitalo sa strane hrvatskog puca. Uzalud! — No, kako su naši ljudi pripravnii svemu, što je na čast Božju, tako se i sada našli svi ko jedan i rekoše: „Naručimo glazbu iz Pule“. „Bratovština presv. olt. Sakramenta“ i hrvatsko „Društvo Zora“ dadoše prvi doprinos, a onda ostali domoljublji obol po obol na ruke obće poznate gospodje G. Lovrić, koja je mučno, ali vesela sakupila u nekoliko dana svotu od preko 270 K. A kad je bilo dosta novaca, tad je dogovorano sa „Odborom bratovštine presv. olt. Sakramenta“, otisla u Pulu do preuzv. g. admirala Rippera, i u njega izposlovala, te je dozvolio 18 ljudi od glazbe c. k. mornarice.

Kako su naši „signori“ to gledali, svatko si može misliti. Tješili su sebe i svoje „vjerne“, da glazba neće doći. Ali su usutili, vidjevši u predvečerje Tjelova, da se skupljaju na obali Hrvati i do malo, kako stupaju sa parobroda naši čelični mornari sa svojim svjetlim instrumentima.

Na dan Tjelova bilo sve veselo. Poslie svečane mise počela procesija nekako u 7½ s. Procesiji na čelu pošla hrvatska dječica škole „Družbe sv. Cirila i Metoda“, zatim učenici obće pučke škole. Negređnada je bila povorka članova „Bratovštine presv. olt. Sakramenta“ u bijelim kaputima, koja je procesiji davala osobiti nabožni bljg. Netom počela procesija, začuli se milozvučni glasovi glazbe, a mnogim je sreću odzvanilo i mnogima se zakriesilo u očima suze radostnice. Najsvetiji čas bio je svakako onda, kad se dielio sa Presvetim blagoslov iz svakoga evngelja, a

glazba je upravo skladno i pobožno izvajala: Svet, svet, svet . . .

Procesija je izpala kao nikad prije. Tako vele naši stari, a oni ne lažu! — Na procesiji smo vidjeli činovništvo svih ureda, samo nije bila zastupana „slavna obćina“. Oni su zato pozirali iza žaluzina, a Bog zna, nisu li u sebi mislili: Narod se budi . . . Bude li islo kako je počelo, tad nam je odvnilo!

Jest, budi se narod! Dosta mu je vageša tiranstva! Bog živi — onaj Bog, koji ne plaća svake subote. A kako će naplatiti Vas za Vaša nedjela — pokazat će — ufamo se — skora budućnost! —

* * *

Naši muzikanti otidjose iz Lošinja, pomesavši sobom najbolju uspomenu. Liepo dočekani i odpraćeni, još ljepše primljeni i pogošćeni! Ali su i zaslužili, izvajajući majstorski komad za komadom — dostojno onoga, komu su u slavu bili pozvani. — Evala im!

Konačno hvala liepa svim plemenitim darovateljcem, koji su podarili i još manju svoticu; hvala „Društvu Zori“, koje se i ovog puta kako svagda najpripravnije ponijelo, a na čelu ide hvala dićenomu našem Lovriću i njegovoj gospođi, koji su učinili, te je stvar ovako „rasno“ izpala. Tako valja! Ugrožena narodna stvar svih nas treba u ljubavi i slozi.

(Čujemo, da je novopečeni gerski pop Šimina vodio tog dana slavnu prežentancu na „Gardiellu“ (?), gdje okrenuti prema zvjezditi spirodnici od matere spasa i glada, izmolise molitvu odkupljenja ispod hrvatskog jarma i poklonom patrioćnog i pravednog gnjeva pozdraviše zadnjim traciama sunca ozareno majčino nebo. Njihovim pak dugim nosima nije se dogodilo ništa osobita, jer su još i danas isti. — Uredništvo.)

Krčki kotar:

U Staroj Baški koncez maja 1906.

Kad je otrag sedam godina bilo zamjenili kurata u Starojbaski tražilo se je mlada i odvažna svećenika, s namjerom da on preporodi materijalno i moralno zapušteno pučanstvo. Na sreću pučanstva nadje se vrli svećenik i domorodac. On se je dao nagovoriti, te bi poslan u ovo malo ali romantično mjestance, na glasu ubožno i nevoljno, koji je brzo proučio nevolje sela. Mnogo je trebalo zaprieka svladati, puk upoznati, mnogo predsuda ukloniti. Svakoga nije bilo lahko uputiti, da se okani stara običaja, da podje drugim putem. Nu kad si ga jednom osvjedočio o nečem, kad uvidi, da mu zaista hoćeš dobro, sluša rado i čini voljno, na što ga svjetuješ. Tako bijaše i s nami. U početku doista velikom mukom dala se je ova ili ona novost uvesti, nu čim dalje, tim je islo lasnije, tim bolje.

Kako je mjestance bilo od oblasti zapušteno, hodi on osobno do svih oblasti te njim obrazloživao uzroke sbog kojih zaostaje Starobaška za drugim mjestima, kazivao rane, koje treba izlječiti i sve naše prilike ili bolje nepravilike. Oblasti primile njegove molbe, te vidivši njegovo zauzimanje obećali mu, da će siromašnoj i nevoljnoj Staroj Baški biti pri ruci, te se za nju zauzeli.

Putevi su naši bili takovi, da ih se gorih pomisliti ne može, ali nastojanjem kotarskog poglavara popravljaju se do sada svake godine prema Puntu, a čujemo da će nam se još i u buduce učiniti kolni put prema Novoj Baški državnim i pokrajinskom podporom, i dati nam tako pomoćnicu ruku u našoj hudoj sudbini, pa se srceom i dušom preporučujemo. Starobaščani imaju na daleko svoje sadove, oranice, stado, ali k njima neimaju kuda zgodno. Koće li do obćine, do suda, do svoje kuće, do crkve, imaju pred sobom uvijek tjesne i neprohodne optine, okomite uzbrdice i prodoie, da se nezna kuda će se proći. Proizvođe treba nositi preko planine, na sebi, te zaista bi se ob-

lašti morale sjetiti jedanput već i nas te nas spojiti sa ostalim svijetom.

Taj put smo uvijek molili ustmeno i pismeno, pa ufamo, da će sadanji kotarski poglavar krčki, doskočiti našoj glavnoj nevolji, i iztrgnuti nam okove u koje nas je narav sapela, pribaviti nam ovaj put i skinitu zid, koji neđa tuđincu u ovaj kraj. Slavno obćinsko vieće, djeca smo vaša, učinite, što možete. Svojim glasom nam pomozite i opet preporučite, da se ovaj potrebni put, čim prije sagradi. To će bit velika blagodat i korist za dvije susjedne obćine Punat i Baška i ciele otok Krk.

Ovo mjestance dne 20. svibnja t. g. doživje liepu svečanost. Taj dan naime posjetioše nas č. oci Franjevci sa svojim djacima iz Košljuna, na broju 25. Oni su uvijek bili nam mili i dragi. Mjestni kurat pozdravi nadošle goste, zahvali na pohodu, zaželiv da bi ovomu mukotrpnomu ali dobromu narodu pri ovom posjetu, iješto zanimiva i korisna razložili. Na 10 sati mjestni kurat praćen od mnogoč. Franjevac, djaka, te velikog mnoštva bogoljubnog puka upuli se put sv. crkve, gdje odpjeva sv. misu. Preko sv. mise mnogoč. Franjevac o. Toma Tomasić biranim riječima istakne potrebu i korist molitve, kakova treba da ona bude, potičući stanovništvo na pobožnost i odvrćajuće ga od praznovjerja. Oko 1. sata bijaše ručak, preko kojega je m. č. o. Metod Sementić zahvalio kuratu i puku na izrazima ljubavi. Iza crkvene službe poslje podne bile su uz pjevanje i pratnju tamburica prikazane od djaka 2 ljepše predstave u kući Jura Bernabić Ozebića. Svečanost ispala je krasno i u potpunom redu pri čemu ide osobita hvala ocem Franjevcom, o. Mauriciju Gugić-u i o. Cirilu Barušić-u. Iza šeste odputovaše zadovoljni put Košljuna.

Ovaj će dan ostali zabilježen u povjesti događenja Starobaške, a mnogoč. ocima na čast i sladku uspomenu.

Mi Vam č. oci i Vašim vriednim djacima kao prijateljema naroda iz dna srca zahvaljujemo, što niste žalili truda nas pohoditi, danas, kada mnogi bolje poznavaju sve krajeve Amerike, a svoga otoka nepoznaju. Mi Vam zahvaljujemo, što ste nam u taj dan rekli; Bog Vam naplatio, sve što ste za nas uradili, želeć da bi nas češće pohodili i nam donjeli još ljepših dana. Zahvalni Starobaščani.

Vołoski kotar:

Iz Opatije pišu nam: Velikim zanimanjem očekuje ovdjašnje naše rodoljubno obćinsvo dotazak mile nam slovenske braće iz biele Ljubljane, koji će pohrliti k nama na blagdan sv. Petra, dne 29. o. mj. u velikom broju, na čelu sa odličnim svojim pjevačkim društvom „Slavec“, koje će ovdje prirediti sjajan koncert. Na koncertu sudjelovati će naša domaća društva i vojnička glazba iz R. eke. Na jednom javnom igralistu biti će pučki ples, što će dati svečanosti karakter pučke zabave. Kako rekomsno dolaze braća Slovenci u velikom broju pa se stalno nadamo, da će ovog dana pohrliti u krasnu nam Opatiju i naša braća iz susjednih mjesta i ona iz susjednog hrvatskog primorja, da u što većem broju dočekamo slovensku braću i da opet jednom posvjedočimo da nisu puke riječi: „Slovenac i Hrvat — za uvijek brat i brat!“

Žrtva tuđe nemarnosti“. Pod tim naslovom pišu riečkom „N. Listu“: „Pokraj sela Terzice, gdje Rječina dieli teritorij političkog kotara Sušak, nalazi se preko iste jedan most, koji je upravo na samoulu prosvjetljenom i naprednom dvadesetom vijeku. Prolazeć preko toga mosta, koji se već duže vremena nalazi u najtuošnjem stanju i bez ikakove ograde, neke noći Matija Zoretić, mladić od 22 godine, iz sela Zoretići, padnuo je u vodu, koja ga je sobom odnesla. Potraga za njim bila je do kasno doba slijedećega dana bezuspješna. Po kazivanju tamošnjih,

žitelja, ovo je sedma ljudska žrtva, koja svršava svoj život na tom mjestu. Nadležne oblasti, koje su dužne da se brinu za sigurnost ljudskih života, imale bi već jednom „naći za shodno“ svoju dužnost učiniti“.

Nama je poznato, da se već dugo vode pregovori između hrvatskih oblasti i občine Kastav radi gradnje tuga nesretne obzora. Znamo nadalje, da se je občina Kastav već odavna obvezala doprinesti za tu gradnju 1510 kruna, pokrajina Istra 1000 kruna a austrijska vlada ostalo, što treba do polovice svega troška. Krivnja je dakle jedino na hrvatskih oblastih, što nije već davno ta gradnja provedena, jer su naše oblasti taj posao prepustile hrvatskim oblastim. Kad bi bile taj posao preuzele naše oblasti, recimo občinska uprava u Kastvu, to smo stalni, da bi bio već taj nesretni most odstranjen i novi sagradjen.

Slavno uredništvo

„Naše Sloge“

Pula.

Odnosno na vijest „Iz Lovrana“, tiskanu u broju 24. „Naše Sloge“, umoljavam To slavno Uredništvo da na temelju § 19. tiškovnog zakona izvoli tiskati u prvi dođudi broj „Naše Sloge“ slijedeći ispravak:

Nije istina da ja ne poznajem sva tri jezika, nego je istina da ja poznajem jezike talijanski, hrvatski i njemački.

LOVRAN, 18. junija 1906.

Fran Rigo.

Dotatak uredništva. Tim bolje po g. Riga ako to on sve pozna kako ispravljaju, a na našem dopisniku je sada, da gosp. kandidatu protivno dokaže.

Pazinski kotar:

Obćinski izbori u Labinu. (Konac).

Ustanovljujemo činjenicu, da dočim u Pazinu nije se nikad dogodio bilo koji čin pristranosti sa strane hrvatske izborne komisije ili nasilje bilo koje sa strane hrvatskih izbornika, ipak je cesarska vlada opetovano oduzela občinskom glavarstvu provedbu izbora, određiv za taj čin svoga izaslanika.

Za Labin, gdje su jur u pripravi za izbore izbile tolike pristranosti i nezakomitosti, cesarska vlada nije se znala odlučiti na takve mjere.

Eh, ali Labin je „talijanska republika“!

Ustanovljujemo i drugu jur poznatu činjenicu, da socijaliste u Istri jesu po svojim činima prisna braća talijanskih kamorista, i da njihova tobožnja načela na riječi o bratstvu i jednakosti svih ljudi, te o slobodi mišljenja, nisu nego prah u očii onim bedakom, koji njim vjeruju, pa se puste zaslijeptiti.

Kažu, da je barun pribavio radnikom iz ugljenika, koji su strajkovali, odstetu od nekoliko hiljada kruna iz socijalističke središnje zaklade u Beču. Njemu je to dobro došlo pred izbore. Ali konačno tko će platiti sve te račune? Svi obćinari labinski. Ugljenik je predlani plaćao preko K 30.000 izravnog državnog poreza u občini labinskoj, lani K 25.500, a ove godine K 14.000. Prosječni obćinski namet bio je 50% i gdje gdje više.

Obćina će dakle ove godine utjerati za kakvih K 8000 manje nego predlani, a K 5500 manje nego lani. A posto potrebe občine ne padaju, nego rastu, to će dosljedno surazmjerno poskočiti i tereti na obćinare.

Poraz hrvatske pučke stranke kod ovakvih izbora nas prista sasna hladnokrvne. Neki šaljivdžija htjeo se nasaliti, te poslao brojajavno našem prvaku dru Laginji opielu vrhu hrvatske pučke stranke u Labinu. Ljuto se vara, jer se nadamo usuprot, da do neduga će, na vieku u našem kraju odzvoniti izrodnoj bratiji talijansko-socijalističkoj kamori. Još Hrvatska nije propala!

Politički sastanak u Kršanu. Dakle iza dugo godina doživio je Kršan opet jedan politički sastanak i to ovaj put sa-

zvan od političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri a u svrhu pretresivanja o novoj zakonskoj osnovi za opće, jednako, izravno i tajno pravo glasovanja te o načinu kako da se pomogne vinogradarima proti tolikoj utakmici patvorenog vina. Dakle Kršanci su bili pozvani da reknu svoju o njihovim političkim pravima i najvažnijim interesima, pa i u tim časovima našlo se je jedno desetak, petnaest nahuškanih i dobrim dijelom napinaest ljudi da ih smetaju u ime onih koji se razmeću sa napretkom i kulturom s jedne strane a sa obranom prava nižih slojeva s druge strane. Ona gospoda koja iznajmljuju takve provokatorne agente, previše računaju na blagu čud našega seljaka i na uvidjavnost političkih vođa našega naroda, ali im se to može užasno osvetiti. Jer ako naši politički vođe uzmu za primjer one koji ovakove stvari napućuju i puste da ovakovim provokatornim agentima narod sudi — što bi i najbolje bilo, da se barem jedan put opamete — onda bi sigurno zapamtili i dobili dobru lekciju!

Ali sve nastojanje tih agenata nije uspjelo da osujeti skupštinu premda priznajemo da je predsjedatelju dru Trinajstiću bilo teško uzdržati onaj svijet od 13—14 stolina duša da ne sudi onoj bandi koja nas je pod zapovijedi vršne gospodjice Nine Barišić usredila sa kratkim i njezinom nuobrazbi doličnim koncertom. Ipak se je svršio dnevni red skupštine do kraja — a naš je narod samo sa još većom indignacijom opazio razliku između „kulture“ talijanske i „barbarstva“ hrvatskoga.

Radi toga moramo još napose zahvaliti njeznoj gospodjici Nini na uslugi, i neka bude uvjereni da nam ona u istinu više koristi sa ovakovim istupom svoje male čete, nego li 2—3 politička sastanka.

Ali nije nam samo ona uslugu učinila. Učinio nam je to i kršanski poštar, koji je sa svojim poštanskim slugom došao da pita zastupnika veleučenog prof. Mandića gdje mu je dozvolila za sastanak. Naš ga zastupnik upita za ime i doznava da govori sa mjesnim županom Domazetovićem, uputi ga na predsjedatelja koji je baš narodu sa govornice govorio pa mu pokaže pismenu dozvolu. Kad je g. Domazetović to vidio, sbuni se, jer nije valjda znao kako da sada udovolji dobijenu nalogu da zapriječi sastanak. Ali ga probudi silan smijeh oko njega i on se okrene otkud je i došao.

Na to je ustao neumorni zastupnik prof. Mandić i kroz puni sat i po tumačio ono, što je već po deseti put, na deset raznih sastanaka diljem cijele Istre u ova zadnja 2 mjeseca razložio. On je naime tumačio u liepom pučkom govoru što je država i koja prava i dužnosti ima svaki državljanin u njoj. Kako pako svaki nas je dužnosti točno znamo jer nas već drugi na to sjećaju te se je on ustavio na prava, koja seljak dobro ne poznaje a „gospodi“ nije u koristi da ga o tom podučuje. Na to je nadovezao o političkim pravima i završio sa krasnim predavanjem o općem, jednakom, izravnom i tajnom pravu glasa, osvrnuv se i na istarske prilike. — Njegov je poučni govor slušalo sa zanimanjem ne samo ono 13 stolina naših nego je i ono 10—15 pjevača ranije slušalo njega, nego li svoju učiteljicu, dije slušalo njega, nego li svoju učiteljicu, kulturnu Ninu. A kad je veleuč. gosp. dr. Trinajstić upućivao narod zašto je tako niska cijena domaćemu vinu i kako bi se tomu dalo pomoći i podignuti cijenu vinu, onda je i ono 15—20 dohrijuća bilo uzhičeno i povladjivalo sa našima skupa.

Sve one stoline i stoline naroda, koje su sastanku prisustvovala bile su zadovoljne što su se izdaleka: iz Zumberga, Plomina, Čepića, Krbuna, Pićana, Kozljava itd. zamučile do Kršanea da s ovina skupja čuju riječi koje će ih bar donekle podići iz one potištenosti što djeluje na njih kad pomisle na nepravde što im svakim danom nanášaju gospoda talijanska.

To su svoje zadovoljstvo dokazali sa jednoglasnim prihvatanjem nižih resolucija, a kasnije sa stiskanjem ruku predsjedatelju i zastupniku Mandiću kojima su suznim očima od ganuća zahvaljivali.

Dao Bog pa našle one lijepe riječi plodno tlo da se razviju i ploda donesu!

I tako je svršio sa najboljim uspjehom ovaj deseti sastanak na poziv našeg političkog društva a u obranu prava hrvatskog naroda u Istri.

Ti su sastanci bili: 1. Mošćenice, 2. Kastav, 3. Podgrad, 4. Jelsane, 5. Matelija, 6. Tinjan, 7. Boljun, 8. Gračisce, 9. Dekani, 10. Kršan.

Primljene resolucije glase ovako:

Na javnom sastanku držanom na poziv političkoga društva za Hrvate i Slovence za Istru na otvorenom u Kršanu dne 17. lipnja 1906. u svrhu pogovora za izbornu reformu predloženu od vlade bečkom parlamentu prisutno pučanstvo:

1.) Pozdravlja ukinuće izbornog sustava po kurijama i uvedenje obćenitoga, jednakoga, izravnoga i tajnoga izbornog prava.

2.) Prosvjeduje proti očitaj dvojakoj mjeri kod određjenja broja zastupnika prema broju pučanstva u Primorju u korist Talijana a na štetu Slavena.

3.) Proglasuje neosnovanimi pritužbe talijanske stranke u pogledu razdiobe izbornih kotara, razdiobe kojom je u prva dva, stalno talijanska kotara, žrtvovano pučstvo za Slavena nepravdom popisu pučanstva 37.000 Slavena, dočim je u tri izborna kotara, koji bi imali biti slavenski samo 13.000 Talijana.

4.) Preporučuje slavenskim zastupnicima, da svimi silami uznasloje, da se iz prvih dviju kotara vladine osnove izluče onake občine slavenskog pučanstva te se shodno priključe ostalim trim kotarima.

5.) Pozivlje se c. k. vladu da u interesu vinogradara dađe najstrože vršiti obstojeće naredbe za pripravu i raspodaju patvorenih vina i da bude dovoljno zaštićena rasprodaja naravskih vina u konkurenciji sa patvorenim te prodaja ovih posljednjih unaprijed posve zabranjena.

Koparski kotar:

Javni sastanak u Dekanlih obdržavan je prošle nedjelje za vrlo nepogodnog vremena. Kišilo je naime cijelo jutro i poslije podne sve do 4 sata. Radi toga obdržavan je sastanak u dvorani gostione tamošnjeg načelnika g. Picige, mjesto na njegovom dvorištu. Prilično prostorna dvorana bijaše dobrom puna skoro sve samih izbornika.

Sastanak je otvorio zemaljski zastupnik župnik-dekan veleuč. g. Josip Kompare pozdraviv prisutne i zahvaliv im se na mnogobrojnom odzivu. Predsjednikom bijaše izabran mjestni župnik veleuč. g. Šime Dežar, koj se zahvali na povjerenju, predstavi nar. zastupnika g. Matka Mandića te mu podieli rieč. Živahnog pozdravljen razložio ovaj u poduljem govoru austrijski ustav, načine izbora, sastav zemaljskog i državnog sabora te oznake vladine osnove izbornog reformi. Skupštinari poslušali ga napeto u na koncu burno pozdravili.

Zast. g. Kompare predstavio je skupljenim u jasnoj i preglednoj slici sve protivnike izborne reforme počam od visoke i najviše njemačke gospode pa sve dolje do obhestnih i nezasiitnih Talijana Primorja. Statističkim podatci dokazao je zast. Kompare kako su neosnovani zahtjevi Talijana Primorja u obće, napose onih Istre za povećanjem broja mandata i za promjenom razdiobe izbornih kotara. I njega je obćinstvo koji kod nastupa toli na koncu burno pozdravilo.

Treći govornik bijaše obćinski savjetnik g. Andrijašič, koji je izvestio o obćinskih prilikah u onoj občini te stavio na koncu resoluciju za uvedenje obćenitog i jednakog izbornog prava za obćinska i zemaljsko zastupstvo. K resoluciji govorili

su gg. Mandić i Kuret te bijaše jednoglasno prihvaćena.

Kod posljednje točke priglasio se je obćinski tajnik g. Fran Klementić, koji je stavio na zastupnike razne upite i predloge. Tako je upitao šta je sa zakonom o osjeguraju blaga, o prisilnom pošumljenju obćinskog zemljišta, kako bi se gradilo i popravilo zanemarena ceste u občini i kotaru, šta je s cestovnim odborom, kako bi se došlokoilo patvaranju vina, za poštanstu sabiraoncu kod sv. Antuna itd.

Na sve upite il predloge odgovorili su zastupnici podaj potrebna razjašnjenja il nužдне savjete. Glede patvorenja vina prihvaćena je po zast. Mandiću stavljena resolucija, kakva bijaše jur odobrena na dosadašnjih sastancih u stedojoj Istri. Obćinar i trgovac g. Štiković govorio je o budućih izborih za zemaljski i državni sabor, o kandidatih i konačno o toli potrebitoj cesti koja bi svazala onu občinu sa sjevernim dijelom občine Buzet. Na prvi dio odgovorio mu je zast. Mandić a na drugi zast. Kompare.

Poslo se nije više nitko oglasio, zahvali se g. predsjednik narod. zastupnikom na pouci i savjetih a skupštinarom na liepom držanju i ponašanju te zaključiv sastanak, koji je trajao 2^{1/2} sata.

Iz Sovinjaka (obćina Buzet) primamo: Zao nam je, g. uredniče, što vam dosadajujemo samim tužaljkama, ali oprostite nam kad si inače pomoći ne možemo. Još godine 1903. srušio se je veliki most preko rieke Mirne nedaleko toplica av. Stjepana. Jedan dio toga mosta nalazi se u občini Sovinjak, politički kotar Kopar, drugi pako u občini Zrenj, politički kotar Poreč. Obćinska poglavarstva u Buzetu i Oprtlju učinila su odmah svoju dužnost prijaviv taj događaj političkim poglavarstvima i zamoliv ista, da bi se čim prije most pregradio, jer je to krvava potreba okolnog pučanstva. Ali ni prijave ni molbe ne bijahu uslišane. Da se tu pregradnju pospiješ, pošao je mjeseca augusta 1905. obćinski savjetnik Ivan Žigante iz Buzeta u Poreč političkoj oblasti gdje je g. kapetanau živo opisao veliku potrebu pregradnje onog mosta i toplo mu preporučio da se to djelo čim prije izvede.

Gosp. kapetana obećao mu je, da će odnosno spise odmah poslati u Kopar i nastojati da se s radnjom što prije započne. — Videći obćinsko poglavarstvo u Buzetu, da nema od nikud glasa o tom poslu, poslalo je mjeseca marca o. g. odaslanike političkoj oblasti u Kopar, da tamo provedbu te gradnje požuri. Na i taj korak, skopčan s trudom i troškom, ostade bezuspješan. Kad bi spomenute političke oblasti samo stitile od kolike je potrebe onaj most za biedno naše pučstvo onih stranah, stalno bi se maknule, te se ne bi dale tolike moliti i prositi za nešto, što bi bilo već davno moralo biti gotovo.

Spomenuti most je okolnom pučstvu potreban kao i svagdanji kruh, bez česa se neda živiti. Tamošnji naši seljaci iz porezne optine Sovinjak posjeduju preko Mirne čak u občini Zrenj i Oprtlaj livade ili sjenokoše. Oni su prisiljeni naručiti za skupe novce vozove u ovih obćinah, te si dati sieno do porušenog mosta dovesti. Sa protivne strane rieke moraju pak rog-ljadama sieno prenesti na svoju stranu i tuju na vozove opet strpati. Kolik je s tim skopčan trud i trošak? To isto vriedi i za drva, za kolce itd. A što da rečemo o vinu? Vino tolikim trudom i troškom pridjevano, moramo dati ispod cijene, jer je prevoz skup, a posto je do ceste skoro 3 sata i te po strmih i pogibeljnih putevih. To i jest uzrok, što ima u poreznoj občini Sovinjak dobroga staroga vina, jer ga narod ne može prodati. Preporučamo našim trgovcima i krčmarima one nevoljne vinogradine. Hoćemo li u mlim, izmučimo živinče do porušenog mosta, a tuj moramo žito na ledja pa hajd preko Mirne uz velik trud i trošak.

Naš je dakle vapaj temeljit i opravdan, te očekujemo od političkih oblasti, da se

tomu vapaj...
bismo morali...
ni volje, i...
nevolji u...
Iz B...
snji natele...
znački ad...
kao tursk...
kao da s...
njegove t...
svim dru...
na naš n...
Tomu za...
i to zad...
vati g. I...
je isti n...
pas na j...
je mora...
nosio je...
njegove...
t. m. s...
Josipa...
ograda...
ratil le...
Sp...
ovaj č...
pa se...
Italije...
se je o...
ona n...
žene r...
K...
zavna...
na ko...
učinili...
rokog...
ugnut...
ovdje...
glavar...
glava...
barer...
obćin...
riti...
kol...
Tako...
trpe...
prol...
post...
javni...
bi s...
volji...
ne...
pos...
tele...
čim...
Nes...
ran...
dal...
da...
od...
jed...
ni...
sv...
Bu...
u re...
sv...
s...
d

tomu vapaju neće dulje glušiti, jer inače bismo morali kazati, da nemaju ni smisla ni volje, da biednoimu narodu u velikoj nevolji u pomoć priskoće.

Iz Roča pišu nam 15. o. m. Ovdješnji načelnik postaje Josip Škobrtal zeleznicki adjunkt postupa sa našim narodom kao turski paša te si predstavlja naše ljude kao da su njegovi sužnji, a sa ljudima njegove talijanske narodnosti postupa sa svim drugačije. Ne samo da više i grozi na naš narod, nego postavlja i ruke nanj. Tomu za dokaz navesti ćemo dva slučaja i to zadnja. Lanjske godine začeo je provati g. Ivana Čeha mladjeg, buduć da mu je isti nešto odgovorio; skočio je nanj kao pas na zeca, ali je bio tako loše sreće jer je morao nosom strugnuti zemlju; od tada nosio je na licu crveni pečat kao znak njegovog junaštva. Ponovno jutec dne 14. t. m. skočio je isto tako na našeg čovjeka Josipa Nežića, te ga je bacio preko putne ograde te mladića tako ozledio, da će morati ležati više dana u postelji.

Spomenuti se mora, da je žalibože ovaj čovjek rodom Slovenac iz Ljubljane pa se izražuje, da je njegova majka iz Italije, zato da on nije Slovenac; od kako se je oženio s njegovom gospom talijankom ona mu zapovijeda. Postupanje njegove žene nije bolje od njega.

Krivnja je najviše njegova, da je državna željeznica kao navlaš zatvorila put na kolodvor, koji je bio 5 metara širok i učinila je novi put samo 2 m 20 cm širokog, na kojem se dva voza ne mogu ugnati jedan drugomu, te se radi toga ovdješnji trgovci pritužiliše obćinskom poglavarstvu, koje zamolilo c. k. kot. poglavarstvo i ravnateljstvo željeznice da učini barem 4 m. širok put ili da otvori natrag obćinski put kojeg nije imalo pravo zatvoriti. Kako se čuje za nas se ne brinu ni kot. poglavarstvo ni ravnateljstvo željeznice. Tako stoji put od 2 m 20 cm. te trgovci trpe veliku škodu.

Buduć nama ne koristi prituživali se proti slabom putu i slabom ponašanju postaje načelnika u Roču, radi toga se javno obraćamo ovim na naše zastupnike, da bi se kod viših oblasti za nas zauzeli izvolili jer ako se našeg postaje načelnika ne poboljša moglo bi doći i do goreg.

(U nedjelju i ponedjeljak prolazeći postajom Roč, tužio nam se narod na novopečenog Talijana rotkog postaje načelnika, koji da je tamo postao nemogućim. I liečnik, koji je pregledao mladića Nežića, potvrdio nam je, da je mladić ranjen na prsima i na leđjima. Očekujemo dakle od ravnateljstva željeznice u Trstu da će toga svoga činovnika čim prije odanle maknuti, da se puk ne sablaznjuje i da ne dodje i do većih izgreda. Radi jednog činovnika ne smije da trpi stanovništvo jedne čitave občine. — Op. ured.)

Glavna skupština podružnice „družbe sv. Cirila i Metoda“ u Sovinjaku (obćina Buzet) obdržavat će se dne 1. julija o. g. u 4 sata poslije podne obćinim dnevnim redom.

Preporučamo toplo gg. članovom i svim prijateljema naše školske mladeži, da se mnogobrojno odazovu pozivu onog rodoljubnog odbora.

Feller
Elsa-Fluid

Ovim znakom zaštićen Fellerov
BILJEŽNO - ESSENČNI FLUID

Uz ovaj kašalj, promućun, živčan bol, hanjivanje, bol u vratu, bol u glavi, ugrušivanja, umornost, slabost, upala, acidoza, groznjavost, influenza, glezavost itd. — 12 male ili 6 velike boce K 5.— franko, 24 male ili 12 velike boce K 8.— franko. — Naručbe valja šalovati na n. v. FELLER — STUMCA (Hrvatska) Eliza trg, br. 202.

Mnogo se hvatjaše Fellerove čistice Khabarbara-pilule uz znakom vjezve pripreme, 6 kutija franko K 4.— 12 kutija franko K 7.00. Pravo balzama se dobije, se i već 2 ućeta franko za K 5.—, isti je izvrstan kod svih želućastih nervoja. Zagorski pravi drug za kašalj 2 boce K 5.— Pravo novčeko riblje ulje 2 boce franko K 5.—.

Franina i Jurina.

Fr. Če da šu creski konziljeri podeštatu obrnuli hrbat?

Jur. Malo mari za to, te to benj fratri plaiti.

Fr. A ce šu oni krivi?

Jur. Krivi šu da nepušu va vlastelsku tikvu.

Fr. Ma ča je nedilju va Keršane ona talijanska frajla onako kumedijala?

Jur. Čo ćeš, Franino moj, dugi vlasi kratka pamet.

Fr. Vero pravo govore naši ljudi, da s čim se ovca stami, tim se koza diči.

Razne primorske viesti.

Imenovanja u finacieljalnoj struci.
Kod poreznih urada imenovani bijahu za Istru pristavi g. Karlo Ciglić u Podgradu, g. Ivan Berzaić u Krku, g. Antun Schak u Kopru, g. Renato Dragovina u Kopru i g. Angjelo Vermer u Vodnjanu.

Kod računovodstva na ravnateljstvu finacjia u Trstu imenovan je asistentom g. Ivan Bolonić rodom iz Vrbička. — Čestitam!

Otvorena mjesta. Otvoreni su slijedeći najčejnji:

1. Na mjesto ravnajućeg učitelja II. reda kod mješovitih jednorazrednice s hrvatskom i talijanskom paralelkom u Čunskom. Molbe valja predložiti c. k. kotarskomu školskomu vieću u Malom Lošnjaju.

2. Na mjesto kotarskog cestara u Voloskom. Molitelji treba da predlože molbe c. k. namjestničtvu u Trstu, do dne 15. julija, i da dokažu, da poznaju hrvatski i talijanski jezik i da znadu koliko čitati i pisati.

3. Na mjesto šumskog tehničara za nadzorno-šumski kotar u Cresu. Molbe za to mjesto valja podnesti c. k. namjestničtvu u Trstu u roku od 14 dana.

Položio ispit. Perovodni vježbenik kod ravnateljstva finacjia u Trstu gosp.

Antun Franki rodom iz Omislija na otoku Krku, položio je na sveučilištu u Gracu prošloga mjeseca posljednji ispit iz finacieljalne struke dobrim uspjehom. Čestitamo vrijednom zemljaku! (Stučajno zakasnilo. Opaska uredništva).

„Almanak hrvatskoj mladeži“ I. godište, što ga je uredio poznati orladinski pisac *Stj. Sirola*, učitelj u Zagrebu, sadržaje zabavno i poučno štivo iz pera najvidjenijih hrvatskih omladinskih pisaca, a obuhvaća 9 tiskovnih araka velike četvrtine. Tiskan je na finom i čvrstom papiru, te će izvršno poslužiti kao nagradna knjiga dobroj djeci pučkih i nižih razreda srednjih škola. Broširan stoji K 2-40, a tvrdo uvezan K 3.

Pobožne želje kolovodja Istarčkih Talijana. Dne 6. o. m. obdržavao je odbor talijanskog političkog društva za Istru svoju sjednicu u Trstu, na kojoj je prihvalio resoluciju, tičući se vladine izborne reforme. Odbor se taj pozivlje na poznatu svoju izjavu od dne 1. marča, kojom se traži od vlade povlastice za austrijske Talijane u pogledu izborne reforme te dodaje, da se ne može zadovoljiti sa novu dva mandata, što ih je bivši ministar predsjednik knez Hohenlohe Talijanom Trsta i Trenta ponudio i koje da su oni s prezirnom odbili. Odbor prusvjeduje proti broju i „umjetnoj i nepravdnoj“ razdiobi izbornih kotara u Istri; ograđuje se proti pokušaju, da se stvori od talijanskih zastupnika Istre manjinu, jer da njim pripada većina obzirom na historičko pravo i na posjedovno stanje, koje su do sada nemučenno uživali, te obzirom na njihov prosvjetni položaj.

Odbor pozivlje talijanske zastupnike na carevinskom vieću, da poduzmu potrebite korake, da se za Istru poveća broj izbornih kotara na šest i da se Gautsch-Hohenlohe-ova razdioba izbornih kotara zamjeni sa onom, što ju je vlada podastriro talijansko političko društvo.

Kad ne bi vlada tomu zahtjevu zadovoljila, pozivlje odbor talijanske zastupnike neka upotrebe sva moguća sredstva, da se toli „ogromnu nepravdu“ Talijanom ne nanese.

Konačno izjavlja odbor, da će Talijani znati razlikovati podporu, koju su bili uvijek pripravi pružiti za sveobće, jednako, izravno i tajno izorno pravo od dužne obrane *proti toli jasnoj stoporadi s uavičene sadate prosvjete i pravednosti u natrašnjačke i nasilne svrhe.*

Preko ovako drzovitih i ničim opravdanih zahtjeva talijanskih kolovodja Istre moglo bi se lahko preći na dnevni red, kad nas nebi učilo gorko iskustvo, da imadu Talijani većinu svojih uspjeha bilo na političkom, bilo na prosvjetnom ili gospodarskom polju zahvaliti skoro izključivo svojim grožnjam, pouličnim demonstracijam, larananju i krikau. Oni se nadaju timi specijalno talijanskimi sredstvi i ovaj put uspjeti u pitanju broja i razdiobe izbornih kotara u Istri, na što upozorujemo hrvatsko-slovenske zastupnike na carevinskom vieću, kojim neće biti teško dokazati vladi neosnovanost i netemeljitost talijanskih zahtjeva. Umjetne grožnje talijanskih zastupnika nebi smjele na vladu više uplivati nego li ozbiljne grožnje hrvatskih i slovenskih zastupnika.

Zaboravljaju. List porečke biskupije za svibanj t. g. donasa rješene Sv. Zbora za obrede od 3. lipnja 1904. vrhu dubia, predloženih od trščanskog biskupa presv. Nagla. U svoje doba ta su dubia uznemirila hrvatsko svećenstvo i puk u Istri, gdje je od više stoljeća u porabi hrvatski ritual. I svećenici i zastupnici hrvatski na istarskom saboru ustase tiskanom spomenicom, upravljenom Sv. Stolici i trščanskomu biskupu, na obranu stare dične povlastice. Ne bismo ovoga iznašali, da nije list gori rečene biskupije istu stvar od rieči do rieči donio već g. 1904. u broju za kolovoz. G. Bronzinu, zar vam ponestaje gradiva, ili vas ostavlja pamet, ili vam se hoće još hajke na hrvatski ritual?
Filaleit Istrijanin.

Poziv

na VIII. glavnu skupštinu „Buzetskog društva za štednju i zajmove“ registrane zadruge na neograničeno jamčenje, koja će se obdržavati u petak dne 29. lipnja 1906. u dvorani gospodarskog društva u

sv. Martinu kraj Buzeta

u 10 sati prije podne sa slijedećim

DNEVNIM REDOM:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine.
3. Izvješće upravnog odbora.
4. Izvješće nadzorništa.
5. Potvrda računa za godinu 1905.
6. Razdioba čistog dobitka.
7. Biranje novog odbora za godine 1906., 1907. i 1908.
8. Inji predlozi.

Po § 35. društvenih pravila izloženi su računi za godinu 1905. u društvenoj sobi te ih je slobodno svakomu članu pregledati od 22. o. m. do dana glave skupštine.

Odbor.

Poziv

na glavnu skupštinu *Istarske Posujilnice u Puli* registrane zadruge na ograničeno jamčenje.

Zadugari pozvani su na **XVI. redovitu skupštinu**, koja će biti u petak, dne 29. junija, i to ovaj put u **Pazinu**, u 10 sati prije podne u dvorani „hrvatske čitaonice“ (Narodni Dom).

Raspored:

1. Izvješće i obračun za upravnu godinu 1905.
2. Izvješće nadzornog odbora. Od nadzornog odbora odobreni obračuni za god. 1905. izloženi su na ogled zadugarom u društvenoj pisarni (Pula, Člivo St. Stefano 9. prizemno).
3. Odluka o porabi čistoga dobitka.
4. Izvješće o obavljenoj reviziji.
5. Rasprava i odluka o odciepljenju Fazinske Podružnice.
6. Rasprava i odluka o promjeni pravila.
7. Izbor starestinstva, nadzornog odbora i društvenog suda za vrijeme do dojdnuće redovite skupštine.
8. Možebitni predlozi.

Pula, dne 16. junija 1906.

Opaska. Na Skupštini treba da je zastupana barem jedna desetina svih zadružnih dijelova. Za slučaj, da ne bude tolika zastupanih, bit će skupština isti dan u 10^h, sati prije podne sa istim dnevnim redom. Svaki zadugar može ovlastiti pismenom drugoga da ga zastupa na skupštini.

HOTEL BALKAN -- TRST

KAVANA i REŠTAURACIJA

NOVA ZGRADA, 70 elegantnih soba

električna rasvjeta, kupelji, cijene umjerene.

POČKAJ i KÖGL.

